

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY

Gimnazjum nr 35 w Poznaniu

I. Podstawa prawna

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.

Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r wraz z późniejszymi zmianami (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm)

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka

Konwencja o Prawach Dziecka.

Podstawa Programowa Kształcenia Ogólnego

II. Wstęp

Każdy członek społeczności szkolnej jest osobą, człowiekiem wolnym, który świadomie wstąpił do tej wspólnoty, zdecydował się na jej współtworzenie i respektowanie jej zasad.

Wychowywanie stanowi integralną całość z nauczaniem i jest zasadniczym zadaniem szkoły i wszystkich jej pracowników.

Pierwszymi wychowawcami dzieci są rodzice. Szkoła w wychowywaniu współpracuje z rodzicami.

Szkoła, jako wspólnota trzech podmiotów: uczniów, pracowników szkoły, oraz rodziców, zajmuje w procesie wychowania szczególne miejsce. Obowiązkiem wszystkich pracowników szkoły jest tę rolę wychowawczą podjąć i jak najlepiej wypełnić.

W wychowywaniu szkoła za podstawę przyjmuje uniwersalne wartości etyczne.

III. Celem procesu wychowania w szkole jest:

wspomaganie w osiągnięciu dojrzałości przez ucznia w czterech sferach:

1. sferze fizycznej – związanej z naturalnymi procesami rozwoju fizycznego oraz nabywaniem wiedzy i umiejętności umożliwiającymi prowadzenie zdrowego stylu życia;
2. sferze psychicznej – ukierunkowanej na branie odpowiedzialności za siebie i swój stosunek do świata;

3. sferze społecznej – polegającej na nabywaniu umiejętności prawidłowego wywiązywania się z pełnionych ról społecznych, przygotowywania się do pełnienia nowych ról w społeczeństwie
4. sferze duchowej – obejmującej m.in. posiadanie konstruktywnego systemu wartości oraz poczucia sensu istnienia

Zakładanym efektem działań wychowawczych jest ukształtowanie absolwenta, który:

- potrafi rozwijać swoje zdolności poznawcze, zainteresowania i uzdolnienia,
- rozwija takie cechy jak godność, uczciwość, samodzielność, wytrwałość, obowiązkowość i wrażliwość, rozumie ich znaczenie w funkcjonowaniu społecznym
- opanował niezbędne umiejętności planowania i organizowania nauki, pracy i wypoczynku, współpracy
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji
- zdobył przygotowanie do samokształcenia, samokontroli i samooceny efektów pracy,
- doceniał znaczenie nauki, postępu technicznego i rozwoju cywilizacji,
- posiadał nawyki uczciwej pracy, umiejętność posługiwania się powszechnie stosowanymi narzędziami i urządzeniami technicznymi,
- nabył niezbędne doświadczenia czynnego uczestnictwa w życiu społeczności szkolnej, samorządu uczniowskiego i organizacji młodzieżowych, rodziny i środowiska,
- rozumiał i cenił wartości własnego życia i zdrowia oraz potrafił przeciwstawić się wszelkim przejawom demoralizacji i patologii społecznej.

IV. Nauczyciele i pracownicy szkoły

Istotą naszych działań wychowawczych jest wspólny front wszystkich, którzy mają kontakt z wychowankami, aby własnym przykładem i każdym możliwym działaniem przybliżyć pożądane wzorce osobowe i zachęcać do pracy nad sobą.

Przeprowadzone spotkania wszystkich nauczycieli mające na celu ujednoczenie oddziaływań wychowawczych zaowocowały hasłem: „WYCHOWANIE PRZEZ WARTOŚCI” tzn. wykształceniu postaw i nawyków działania wg tych wartości, które stanowią o człowieczeństwie. W wyniku tych spotkań zostały wyodrębnione trzy szeroko pojęte wartości, których realizacja przybliży ideał absolwenta naszej szkoły.

Wartości etyczne, które przyświecają zarówno działaniom nauczycieli jak i uczniów to:

ODPOWIEDZIALNOŚĆ – rozumiana jako: podejmowanie przemyślanych działań angażujących jak najlepsze zasoby intelektualne, fizyczne i duchowe, dbanie o bezpieczeństwo swoje i innych, umiejętność autorefleksji, twórczej krytyki, zgodność słów z czynami, konsekwencja w działaniu,

ROZWÓJ – rozumiany jako: chęć działania, kreatywność, dążenie do doskonałości, rozwój duchowy fizyczny i intelektualny, szukanie odpowiedzi i przyczyn, pogłębianie wiedzy, samorealizacja, chęć działania, przechodzenia na coraz wyższe stadium, dokonywanie postępu, produktywność, celowość działania, umiejętność planowania

DAŻENIE DO DOBRA / MIŁOŚĆ –będące wartością zawierającą w sobie: szacunek, godność, tolerancję, przyjaźń, lojalność, uduchowanie, empatie, wrażliwość, zaufanie, stabilizację, sprawiedliwość, poczucie bezpieczeństwa.

Nauczyciele - wychowawcy wychowują przede wszystkim własnym przykładem i wiernością wyznaczonym normom etycznym. Dlatego też szanując i ucząc poszanowania godności każdego człowieka i kierując się we wszystkich swoich działaniach humanistycznymi ideami, przekazują wychowankom umiejętność odróżniania dobra i zła, umacniając w nich chęć rozwoju, dążenie do dobra, odpowiedzialność za siebie i innych.

ZADANIA NAUCZYCIELI I PRACOWNIKÓW SZKOŁY:

- reagując na wszelkie przejawy niewłaściwego zachowania uczniów wymagają od nich odpowiedzialnych postaw, tworząc jednocześnie klimat rzetelnej i uczciwej pracy,
- troszczą się o atmosferę otwartości, życzliwości. dialogu, ogarniając tym klimatem młodzież,
- dbają, by szkoła była estetyczna i schludna.
- odpowiedzialną postawą i działaniami wspierają rozwój uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych.

Szczególną rolę w procesie wychowania odgrywa wychowawca klasowy.

ZADANIA WYCHOWAWCY KLASY:

- tworzenie warunków wspomagających rozwój ucznia,
- przygotowanie ucznia do życia w rodzinie i społeczeństwie,
- rozwijanie umiejętności rozwiązywania życiowych problemów przez wychowanka,
- zapewnienie bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć edukacyjnych i wycieczkach szkolnych.

Zadania są realizowane, gdy wychowawca:

- własną osobowością wpływa na prawidłową ocenę postaw moralnych, kształtuje pożądane cechy charakteru
- szanuje godność osobistą ucznia i nie narusza prywatności jego uczuć,
- współpracuje z rodzicami w zakresie kierunku rozwoju osobowości dziecka,
- umie zintegrować zespół klasowy
- zna swych wychowanków, ich środowisko rodzinne,
- diagnozuje problemy wychowawcze i podejmuje działania zmierzające do ich rozwiązania
- dba o właściwą atmosferę klasy, kierując się zasadą obiektywizmu i życzliwości
- współpracuje z nauczycielami innych przedmiotów,
- zna sukcesy i porażki swoich uczniów,
- uczy samorządności, podejmowania decyzji i odpowiedzialności
- pozwala wychowankom na wyrażanie własnych poglądów,
- jest wymagający w stosunku do siebie i uczniów,
- pomaga uczniowi odnaleźć sens życia i wytyczyć kierunki dalszego rozwoju,
- jest konsekwentny w słowach i czynach, umiejętnie stosuje nagrody i kary,
- analizuje przyczyny niepowodzeń wychowanka oraz informuje rodziców o jego postępach,
- wdraża uczniów do samooceny i samokontroli.

V. Współpraca wychowawcza z rodzicami

Rodzice są pierwszymi nauczycielami swoich dzieci, posiadają pierwotne i największe prawa do ich wychowania.

Nauczyciele wspierają w procesie wychowawczym, nie ponoszą więc całkowitej odpowiedzialności za całość dzieła wychowania.

Działania wychowawcze naszej szkoły są zgodne z wolą i przekonaniem rodziców i odbywają się w duchu poszanowania godności osobistej, tolerancji i zrozumienia dla innych.

ZADANIA RODZICÓW I OPIEKUNÓW UCZNIÓW:

- uczestniczą w wychowawczych zadaniach szkoły współtworząc program wychowawczy, poznając program kształcenia, wychowania i opieki.
- wspierają środowisko nauczycielskie we wszystkich działaniach na rzecz podniesienia jakości nauczania i wychowania oraz poprawy warunków nauki uczniów i pracy nauczycieli.
- aktywnie i świadomie uczestniczą w budowaniu partnerstwa: rodzina – szkoła – środowisko lokalne.
- organizują wycieczki mające na celu zapoznanie uczniów z różnorodnymi miejscami pracy i zawodami.
- organizują (prowadzą) wykłady, warsztaty dla uczniów w zakresie przeciwdziałania przemocy, profilaktyki uzależnień i inne.
- biorą udział w programie wspomagającym wychowanie w rodzinie poprzez uzyskiwanie pomocy i wsparcia ze strony pedagoga szkolnego i szkolnej służby zdrowia, psychologa.
- wspomagają w organizowaniu wycieczek i imprez szkolnych.
- uczciwie i rzetelnie informują wychowawców o stanie zdrowia dziecka i przyczynach jego nieobecności.

VI. Cele szczegółowe dotyczące pracy z uczniami:

1. Rozwój intelektualny : zdobywanie wiedzy i informacji
2. Rozwój psychiczno – emocjonalny: umiejętność rozpoznawania i wyrażania uczuć, rozwijanie wrażliwości, pozytywny stosunek do siebie i innych, (w oparciu o Kartę Praw Człowieka)
3. Kształtowanie postaw moralnych i rozwój duchowy: pomaganie w rozpoznaniu wartości moralnych i ich hierarchizacja (w oparciu o K. P. Cz.)
4. Wychowanie: prozdrowotne (a), proekologiczne (b), społeczne i prorodzinne (c), patriotyczne (d)

CELE SZCZEGÓŁOWE	RELIZACJA
<p><u>1.Rozwój intelektualny:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zdobywanie wiedzy i informacji 	<p>W procesie edukacyjnym na poszczególnych lekcjach wychowawczych, przedmiotowych, zajęciach pozalekcyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kołach zainteresowań - spotkaniach z różnymi ludźmi - lekcjach muzealnych, - spektaklach kinowych i teatralnych <p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazywanie różnych źródeł rzetelnej informacji (zagrożenia TV i Internetu)
<p><u>2.Rozwój psychiczno – emocjonalny:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - umiejętność rozpoznawania i wyrażania uczuć - rozwijanie wrażliwości na człowieka (z naciskiem na godność człowieka, prawo do wolności i równości - „K.P. Cz.”) - umiejętności komunikacyjne (mówienia i słuchania) - kształtowanie pozytywnego stosunku do siebie i innych (optymizm) 	<p>Podczas lekcji wychowawczych, przedmiotowych, wycieczek integracyjnych.</p> <p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie dyskusji na naradach wychowawczych na tematy dostarczone przez uczniów, literaturę. - stosowanie metod warsztatowych na lekcjach wychowawczych, psychodramy (j. polski, historia, religia, WOS i nie tylko) - analizowanie i omawianie mocnych i słabych stron po konkretnym działaniu
<p><u>3.Kształtowanie postaw moralnych</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pomaganie w rozpoznaniu wartości moralnych i ich hierarchizacja - świadome dokonywanie wyborów pomiędzy dobrem a złem, motywacja - dążenie do zapobiegania relatywizmowi moralnemu - wskazywanie autorytetów moralnych i propagowanie postaw i działań prospołecznych wśród uczniów (nacisk na 	<p>Podczas całego procesu edukacyjnego</p> <p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> -spotkania z interesującymi ludźmi różnych środowisk, z wolontariuszami. -uczestniczenie w spektaklach kinowych i teatralnych -rozmowy z wychowawcą, psychologiem , pedagogiem szkolnym - rozmowy z rodzicami (pedagogizacja rodziców)

<p>solidarność społeczną – „K.P.Cz.”)</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeciwstawianie się nadmiernej racjonalizacji i konsumpcyjnemu stylowi życia - uwrażliwienie na problemy ludzi samotnych, starych niepełnosprawnych - zwrócenie uwagi na niebezpieczeństwa jakie niesie ze sobą kultura masowa (telewizja, Internet) - analiza przyczyn agresji wśród młodzieży – dążenie do zapobiegania im - podkreślenie wartości, które przyświecają konkretnym celom - kształtowanie świadomości praw obywatelskich (K. P.Cz.) <p><u>Rozwój duchowy (i estetyczny):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postawy twórczej, bycia kreatywnym - myślenie refleksyjne - kształtowanie własnego stosunku do wiary w Boga - uczenie tolerancji wobec poglądów innych ludzi - rozwijanie poczucia godności człowieka - uczenie odpowiedzialności za siebie, drugiego człowieka, - ukierunkowanie na szukanie prawdy i piękna w życiu - dostarczanie przeżyć i doznań estetycznych - dbanie o rozwój kultury osobistej 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazywanie możliwości spędzania wolnego czasu - promowanie osób odnoszących sukces i wykazujących właściwą postawę, - motywowanie uczniów do zmiany poprzez ocenę -utrwalanie zachowań zgodnych z wartościami etycznymi (psychodrama) -reagowanie na przejawy zachowań agresywnych, naruszających godność drugiego człowieka -wyciąganie konsekwencji wynikających z naruszenia regulaminu. - analizowanie wzorców literackich (j. polski) - wprowadzenie programów przeciwdziałania agresji (system kar i nagród) -dbanie o wystrój klasy, szkoły, a także o ubiór i jego estetykę - udział w spotkaniach muzycznych, filmowych teatralnych, - eksponowanie pozytywnych wartości na lekcjach przedmiotowych -udział w wycieczki w celu poznania piękna architektury, - zapewnienie szeroko pojętego kontaktu ze sztuką
--	--

<p><u>4 a Wychowanie prozdrowotne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - dbanie o ogólny rozwój fizyczny młodzieży - dbanie o rozwój umiejętności sportowych, zdrowa rywalizacja, fair play, - zwracanie uwagi na zdrowy styl życia (odżywianie, higiena) - zapobieganie chorobom układu krążenia, zaburzeniom łaknienia (otyłości, anoreksja, bulimia) - rozwijanie zainteresowań turystycznych - dbanie o zdrowie psychiczne - prowadzenie profilaktyki uzależnień, - prowadzenie profilaktyki AIDS - propagowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu, 	<p>Podczas całego procesu edukacyjnego, a szczególnie: zajęć wychow. fizycznego, techniki, j. obcych, SKS, lekcji biologii:</p> <p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkania z higienistką szkolną, lekarzem - spotkania z ciekawymi ludźmi z kół zagrożeń, - organizowanie wykładów dla rodziców, - zachęcanie do wolontariatu, - wspólne uroczystości (integracja szkoły i środowiska), - wycieczki integracyjne - prowadzenia zajęć w atrakcyjny sposób (metody aktywizujące, psychodramy),
<p><u>4 b. Wychowanie proekologiczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie młodzieży konieczności chronienia przyrody i utrzymania równowagi ekologicznej - uświadomienie skutków ingerencji człowiek i degradacji środowiska - podkreślenie w pracy z młodzieżą zagrożenia coraz większą ilością odpadów, możliwością przedostania się substancji szkodliwych do powietrza, ziemi, wód 	<p>Podczas całego procesu edukacyjnego, a szczególnie: na lekcjach biologii, chemii, fizyki, geografii.</p> <p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazywanie dylematów ekologicznych (cywilizacja/ natura) na lekcjach przedmiotowych - dyskusje na lekcjach wychowawczych - pogadanki i wykłady zaproszonych specjalistów - wycieczki ekologiczne - uwypuklenie konieczności sortowania śmieci i recyklingu, a także konieczności oszczędzania wody, prądu, zmniejszenia ruchu samochodowego

<p><u>4 c. Wychowanie społeczne i prorodzinne</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie rodziny w wychowaniu młodzieży, zwłaszcza w pokonywaniu trudności związanych z dojrzewaniem - pomoc przy budowie modelu swego życia, przyszłej rodziny - kształtowanie nawyków prospołecznych na rzecz klasy, szkoły środowiska - udział młodzieży w organizacjach, klubach, kółkach, stowarzyszeniach, działających na terenie szkoły – Samorząd Uczniowski, Klasowy - kształtowania poszanowania wspólnego dobra i szacunku dla każdego człowieka - tworzenie możliwości dialogu i rozwiązywania konfliktów - dbanie o bezpieczeństwo swoje i innych - znalezienie swego miejsca na świecie - określenie dalszych planów kształcenia (plany zawodowe) 	<p>Metody</p> <ul style="list-style-type: none"> -edukacja rodziców: spotkania z rodzicami wychowawcy klasy, pedagoga, psychologa szkolnego, zarówno na wywiadówkach jak i na imprezach okolicznościowych: Festynach, przedstawieniach dla Rodziców itp. - współpraca z Radą Rodziców, - działalność Kół Zainteresowań, zajęć pozalekcyjnych, - praca w Samorządzie Uczniowskim, Samorządzie Klasowym, - uczestnictwo w lekcjach Przygotowania do Życia w Rodzinie - pielęgnowaniu tradycji świąteczno - rodzinnych na terenie szkoły - zajęcia zawodoznawcze prowadzone przez specjalistów
<p><u>4 d. Wychowanie patriotyczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - budzenie tożsamości narodowej szacunku dla własnego Państwa i więzi narodowej, - poznawanie tradycji kulturowej Państwa i regionu - kultywowanie tradycji szkolnych - kształtowanie postaw ponad podziały polityczne - rozwój poczucia przynależności, 	<p>W procesie edukacyjnym zwłaszcza na lekcjach historii, j. polskiego, wychowawczych a także zajęciach pozalekcyjnych.</p> <p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie imprez i uroczystości z okazji ważnych świąt państwowych, regionalnych, szkolnych - spotkania z ciekawymi i zasłużonymi ludźmi - organizowanie konkursów na temat wiedzy o tradycjach lokalnych